

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 124 stemmer.

Tredje næstformand (From): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om Danmarks godkendelse af beslutningen om Islands optagelse i Den europæiske Frihandelssammenslutning og om Danmarks ratifikation af den i forbindelse hermed den 12. december 1969 i Reykjavik undertegnede aftale om en nordisk industrialiseringsfond for Island.

(Første behandling af forslaget til folketingsbeslutning (nr. XXII) findes i tiden sp. 2658).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning

vedtoges enstemmigt med 124 stemmer.

Tredje næstformand (From): Der vil nu blive givet ministeren for europæiske markedsanliggender meddelelse om denne vedtagelse.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til normeringslov for Grønland for finansåret 1970-71.

(Lovforslaget (nr. 86) findes i tillæg A. sp. 1515, fremsættelsen i tidenden sp. 2353).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ivar Nørgaard: Man må gå ud fra som givet, at det er sidste gang, folketinget bli-

ver stillet over for et normeringslovforslag for Grønland, og man kan med rette spørge, om vi overhovedet burde stilles over for et sådant forslag i dag, idet Syddanmark jo har fået ordnet sine forhold gennem en revideret tjenestemandsløvgivning, som har til forudsætning, at der ikke mere gennemføres normeringslove her i tinget.

Som det fremgik af ministerens fremsættelse, er der endnu ikke . . .

Tredje næstformand (From): Der må være mere ro i salen.

Ivar Nørgaard: Som det fremgik af ministerens fremsættelse, er der endnu ikke tilvejebragt grundlag for en reform for Grønlands vedkommende. Jeg mener ikke, at hverken de, der bor i Grønland, eller vi andre kan være tjent med, at loven for Grønland forsinkes, og jeg vil derfor gerne med det samme bede ministeren om lidt mere udførligt, end det er blevet gjort i fremsættelsen, begrunde denne forsinkelse. Jeg forstår på ministeren, at der skulle være en chance for, at lovforslaget ville kunne fremsættes her i tinget i efteråret 1970, men når man tænker på, at problemerne med administration skulle være betydelig større i det, vi kalder Syddanmark, og at revisionen af hele dette administrationsapparat har været et meget stort arbejde, måtte man egentlig undre sig over, at arbejdet i et så forholdsvis overskueligt område som det grønlandske er blevet så stærkt forsinket.

Forslagene har været fremlagt i lønningsrådet, og lønningsrådet har tiltrådt alle ændringer, og jeg skal derfor kun gøre en enkelt bemærkning om de ændringer, der er foreslået.

Jeg vil mene, at den nydannelse, der er opstået med den foreslåede pædagogiske konsulent i folkeskolen, vil være en helt rigtig idé. Jeg ved, at vore venner på Grønland har den opfattelse, at nogle af kæmnerstillingerne måske ikke er blevet normeret sådan, som de kunne have ønsket det. Det har allerede været fremdraget på et tidligere tidspunkt over for lønningsrådet, men det rejser et andet spørgsmål, nemlig i hvilket omfang vi her i folketinget overhovedet er i stand til at bedømme de synspunkter og ønsker, som er blevet fremsat fra Grøn-

[Ivar Nørgaard.]

lands side. Vi, der sidder i lønningsudvalget, har jo ikke noget førstehåndskendskab til grønlandske forhold. Der er uden tvivl flere af os — jeg er selv en af dem — der aldrig nogen sinde har været i Grønland, og jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at fremsætte ønske om, at vi, der sidder i lønningsrådet, får mulighed for at se på forholdene i Grønland, ikke for at forsinke vedtagelsen af dette normeringslovsforslag, som jeg vil gå ind for at vi vedtager hurtigst muligt; men da det ser ud til, at Grønlandsministeren ikke mener at kunne fremlægge forslag om en revideret tjenestemandslav for Grønland før til efteråret 1970, burde der være en mulighed for, at i det mindste lønningsudvalget, der skal behandle et sådant forslag, kunne få mulighed for at lære forholdene på Grønland at kende.

I øvrigt mener jeg, at alle i denne sal burde have en sådan mulighed, og at folkettinget burde træffe foranstaltninger, der sikrede, at folk, der havde været her et vist antal år, også vidste, hvad Grønland var, og fik mulighed for at blive sat ind i nogle af problemerne deroppe.

Hvis man gennemlæser forslaget og bemærkningerne til det, vil man se en række interessante forsøg på stillingsbeskrivelse, som består i en temmelig imponerende opremsning af de mange opgaver, forskellige normerede personer har. Det må jo virkelig virke imponerende, når en af opremsningerne fylder $\frac{1}{2}$ spalte i det fremsatte lovforslag. Det er bare ikke muligt rigtig at veje disse ingredienser over for hinanden. Jeg har i hvert fald meget svært ved at give de enkelte opremsede opgaver vægt i forhold til hinanden. Det er der ikke forsøgt på. Man har lige så lidt som for de syddanske forholds vedkommende fremsendt materiale, der på tilstrækkelig måde gør det muligt for os at bedømme opgavernes art og karakter, og vi må derfor have tillid til, at de mennesker, der har kendskab til forholdene, og de, der senere har efterprøvet det i lønningsministeriet, er i stand til at foretage en realistisk vurdering.

Men jeg skal anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i lønningsudvalget. I mangel af kendskab til de grønlandske forhold har vi fra vor gruppes side indstillet, at hr. Knud Hertling, når og hvis han er i

Danmark på det tidspunkt, sagen behandles i lønningsudvalget, får sæde i lønningsudvalget i stedet for et af vore medlemmer; men jeg vil gerne henstille til ministeren dels lidt nærmere at begrunde forsinkelsen, dels også at tage stilling til ønsket om at se forholdene på stedet.

Adam Møller: Folketinget har jo altid interesseret sig stærkt for lønningsforholdene på Grønland, været interesseret i, at disse forhold blev reguleret, således at der ikke var større forskel på aflønning af tjenestemænd i Grønland og tjenestemænd i det øvrige Danmark, end forholdene på Grønland nødvendiggør, og denne interesse har ikke mindst været til stede inden for det konservative folkeparti. Jeg hilser derfor med glæde, at der kommer en revision af den grønlandske tjenestemandslav, således som den højtærede Grønlandsminister bebuder i sin fremsættelse.

Jeg synes også, det er rimeligt, at der bliver god tid til grundigt at forberede denne lovgivning, således at man kan være sikker på, at den virkelig bliver hensigtsmæssig, og jeg synes, at det må være et absolut krav, at også det grønlandske landsråd igennem den forelæggelse, som ministeren bebuder i folketingsåret 1970-71, får lejlighed til at udtale sig om spørgsmålene og altså være rådgivende over for lovgivningsmagten på dette område.

Jeg tillægger det så meget desto mere betydning, som jeg kan være ganske enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det undertiden kan være vanskeligt for medlemmer af lønningsudvalg og andre udvalg her i det høje ting at tage stilling til disse spørgsmål, når man kun har et ganske teoretisk kendskab til dem, og når man må bygge udelukkende på de oplysninger, som forelægges fra styrelsens og fra ministerens side. Jeg tror, det ærede medlem hr. Ivar Nørgaard udtrykte det på den måde, at vi altså må have tillid til de oplysninger, der forelægges os. Jeg for mit vedkommende har denne tillid, men det ville nok være rimeligt, at de, der sidder i udvalgene og skal behandle tingene, og i øvrigt hele folkettingen havde et noget mere fast grundlag end blot denne tillid til ministeren og hans embedsmænd, at de også havde mulighed for at få et dybere kendskab til de grøn-

[Adam Møller.]

landske forhold. Og jeg vil da også for mit vedkommende gerne understrege, at man nok bør træffe sådanne foranstaltninger, at et betydeligt større antal medlemmer af det høje ting og af de udvalg, der beskæftiger sig med sagerne, kan få det personlige kendskab til de grønlandske forhold, som er nødvendigt, når man på ansvarsbevidst måde skal lovgive om dem.

Jeg vil i øvrigt om selve forslaget sige, at jeg med glæde hilser de forskellige opnormeringer, der er foretaget. Jeg tror, de har været påkrævet. Jeg hæfter mig bl. a. særligt ved, at man har fået de sidste grønlandske lærere ud af den 9. lønningsklasse, som havde overlevet sig selv, og at der i det hele i disse normeringer er adskillige forbedringer. Jeg går ud fra, at denne linje bliver fortsat, og jeg skal med disse bemærkninger tilsige mit partis velvillige behandling af lovforslaget.

Enggaard: Da folketinget i slutningen af sidste samling behandlede det store kompleks omkring en reform på tjenestemandsområdet, var vi vist adskillige ordførere, der dengang gav udtryk for, at det var med lettelse og tilfredshed, at man nu kunne se frem til, at tinget ikke mere skulle behandle egentlige normeringslove, men at dette var et forhandlingsanliggende mellem organisationerne og ministeren, og at man egentlig mente, at folketingets behandling af disse normeringslove ofte var blevet en formalitet, hvor man blot bekræftede de beslutninger, som i forvejen var truffet i lønningsrådet.

Jeg delte fuldt denne indstilling til tingene og er derfor også indstillet på, at det foreliggende normeringslovforslag for Grønland så vidt muligt bør være det sidste, vi behandler her i folketinget. Jeg ser frem til, at det hurtigt kan lykkes at få fremmet et forslag om en reform af tjenestemandsløvgivningen for Grønland, sådan at tilsvarende bestemmelser som dem, der er gældende i det øvrige land, også kommer til at gælde for de tjenestemandsansatte på Grønland.

Der har af de to foregående ordførere for socialdemokratiet og for det konservative folkeparti været fremsat det ønske, at lønningsudvalget forud for sin behandling af

denne reform havde mulighed for at kunne tage stilling til tingene på baggrund af et faktisk kendskab til forholdene på stedet. Jeg skal gerne tilslutte mig, at et sådant mere direkte kendskab til forholdene ville være ønskeligt, ikke mindst på baggrund af, at jeg forestiller mig, at det næppe lader sig gøre at gennemføre en omlægning af tjenestemandsløvgivningen for Grønland ved et simpelt plagiat af de nu gennemførte tjenestemandsløve her i landet, alene af den grund, at der vel for det grønlandske område kommer så besværlige og politisk omfåttelige ting ind i billedet som fødestedskriteriet, friboliger for tjenestemænd i Grønland, skattebestemmelser og leveomkostninger i øvrigt. Jeg skal slet ikke gå ind i disse detaljer, det er tiden og stedet ikke til, men kun nævne, at det naturligvis forudsætter en dybtgående behandling af disse ting, og at jeg derfor har nogen forståelse for, at vi endnu ikke har set dette forslag. Men samtidig med at jeg anbefaler det foreliggende forslag til hurtig gennemførelse via folketingets lønningsudvalg, skal jeg henstille, at man fremmer forhandlingerne omkring en egentlig reform på dette område mest muligt.

Bilgrav-Nielsen: Jeg deler ønsket om, at vi allerede først i næste folketingsår kan få forelagt forslaget til en ny tjenestemandsløvslov for Grønland, og hermed skal jeg give tilslutning til normeringslovforslaget.

Rosing: Jeg må til at begynde med rette en tak til Grønlandsministeren for de oprykninger, der for visse institutioners vedkommende er foreslået i dette forslag til normeringslov for Grønland for det kommende finansår.

Min tak gælder ikke mindst opnormeringerne inden for børne- og ungdomsskoler og kirkevæsenet i Grønland. Alle er jo for længst klar over, at uddannelsen af grønlandere bevillingsmæssigt set har fået den største prioritet blandt statsbevillinger til Grønland i de seneste år, og at skolearbejdet yderligere intensiveres i den kommende tid. Dertil kommer, at vi i Grønland har et stort underskud på veluddannede og tosprogede grønlandske lærere, fordi tilgangen til vort seminarium i en årrække af flere grunde har svigtet. For at gøre lærer-

[Rosing.]

geringen attraktiv for de unge er en af betingelserne, at lærerlønningerne og advancementsmulighederne er i orden, hvilket lovforslaget er et udtryk for, og det takker jeg for ved denne lejlighed.

Derefter vil jeg komme med kritiske bemærkninger til enkelte af forslagene. Jeg ved meget vel, at alle ønsker ikke kan opfyldes på én gang. Grunden hertil kan bl. a. være, at man i ministerierne holder sig til en bestemt beløbsramme til visse oprykninger. Til trods herfor finder jeg lejligheden passende til at påpege de forhold, som efter min mening burde ændres for visse grupper blandt grønlandske tjenestemænd.

Det må beklageligvis siges, at grønlandske tjenestemænd er for få til at organisere sig, så de kan kæmpe for at forbedre deres lønvilkår, sådan som danske i Grønlandstjenesten gør gennem deres forhandlingsret. Det er et levn fra kolonitiden, at institutionsledere den dag i dag er den eneste instans, der kan sende en indstilling om visse oprykninger eller lønforbedringer for personalet inden for institutionerne. Det skulle være sådan, at personalet skulle kæmpe for deres sag, sådan som danske organisationer gør. Det er denne barske kendsgerning, der ligger til grund for, at mange grønlandske tjenestemænd, som i mange år har udført et trofast arbejde inden for deres fagområde, alt for ofte er forbigået. Deres realløn følger ikke med under de hurtigt forøgede leveomkostninger i dagens Grønland. For mange, der har fuld uddannelse og ansvarsfulde stillinger, er 1. lønklasse en endestation, som der ikke kan rokkes ved. Her er de havnet, og de må blive i den bås i deres levetid. Dette gælder for udlærte håndværkere, fødselsjælpersker, handelsbetjente, formænd og udstedsbestyrere eller handelsforvaltere. Dette bør efter min mening og forståelse af de faktiske forhold ændres.

For at spare tid og for at undgå en længere redegørelse vil jeg tage en enkelt gruppe frem. Det er udstedsbestyrere eller handelsforvaltere ude på bygderne. De er ansvarlige bestyrere i KGHs butiksfilialer. De er samtidig produktionsledere på stedet, hvis omsætning i visse tilfælde udgør fra flere hundrede tusinde kroner til millionbeløb. Derudover er udstedsbestyrerne uund-

værlige opkrævere af gæld både til bolig- og erhvervsstøtten — de fungerer altså som kærnerens forlængede arm — og forestår samtidig alle sociale ydelser. Ud over alle ovennævnte funktioner og ansvaret herved er de tillige ansvarlige for den daglige telekommunikation mellem stedet og hovedbyen og fungerer samtidig som postmestre. Disse fortravlede mænd er havnet i 1. lønningssklasse. Mon ikke det ville være en næste opgave for ministeren at foretage en ordentlig sanering og herunder få flyttet de nævnte stillinger væk fra denne lønningssklasse, f. eks. i forbindelse med revisionen af tjenestemandsløven for Grønland?

Min næste og sidste bemærkning gælder for kap. 5, justitsministeriet, hvori der foreslås en forhøjelse af polititillægget fra 1.200 kr. til 1.800 kr. samt indførelse af stillingsbetegnelsen overpolitibetjent, når den grønlandske politimand har forrettet mindst 14 års tjeneste i politiet. Til disse forslag har jeg ikke nogen bemærkninger. Men det, jeg i tilslutning hertil vil pege på, er, at justitsministeriet herudover bør gøre mere for de grønlandske politibetjente, der i mange tilfælde både har realeksamen og har gennemgået uddannelse på politiskolen her i landet. Samtlige grønlandske politibetjente er puttet ind i 9. lønningssklasse uden den advancementsmulighed, som grønlandske lærere har i dag.

Som justitsministeren er klar over, er kriminaliteten i Grønland stigende og medfører større arbejdspress i alle politidistrikter. Politiet i Grønland er så underbemandet, at det ikke engang har tid til at håndhæve overholdelsen af fredningsbestemmelserne. For at få flere dygtige og energiske folk i polititjenesten bør der i forbindelse med indførelsen af betegnelsen overpolitibetjent kunne gives advancementsmulighed for grønlandske politibetjente. En sådan ordning vil virke som et incitament for den ungdom, som efterhånden må overtage de funktioner, der i dag udføres af danske overbetjente, som af sproglige grunde slet ikke kan undvære deres grønlandske kolleger.

Jeg vil dér foreslå to muligheder til overvejelse. For det første at grønlandske politibetjente oprykkes, som grønlandske lærere, til 12. og 13. lønningssklasse, når de har fuldført uddannelsen på politiskolen. For

[Rosling.]

det andet — i tilfælde af at det første forslag ikke kan efterkommes — at justitsministeren nu under lovforslagets behandling i lønningsudvalget fremsætter ændringsforslag om, at der etableres en højere lønningsklasse end den 9. for de få grønlandske politibetjente, der får den foreslåede betegnelse overpolitibetjent. Dette må være logisk og er ikke bekesteligt.

Ministeren for Grønland (A. C. Nor-mann): Det ærede medlem hr. Ivar Nør-gaard bad mig om at begrunde lidt nærmere den forsinkelse, som han kaldte det, der har fundet sted i sammenligning med gennemførelsen af den danske tjenestemandsløve, idet han havde ønsket, at man kunne have været lige så hurtig i vendingen for Grønlands vedkommende, således at vi kunne have været fri for at fremsætte normeringslovforslaget, som vi her behandler. Dette er jeg enig i, for så vidt som det også efter min opfattelse virkelig ville have været ønskeligt. Nu må vi altså vente til efteråret 1970 med at fremsætte forslag herom. Det håber jeg i alt fald skulle kunne lade sig gøre. Årsagerne dertil er, ud over det, der er sagt i min fremsættelse derom, de særlige forhold, der har gjort det umuligt at følge med i det danske tempo — det gik jo hurtigt hernede på grund af tidnød. Hvad der var ganske særlig problematisk for Grønlands vedkommende, var bl. a. dette, at man drøftede, om det var rimeligt at imødekomme den meget stærke kritik imod fødestedskriteriet, der gik ud på, at vi måtte se at få dette kriterium afskaffet, samtidig med at vi gennemførte en ny tjenestemandsløve. Det har altså taget nogen tid at finde en — jeg ved ikke, om jeg tør kalde det afklaring på dette spørgsmål, for det er naturligvis et spørgsmål, der fortsat vil optage en hel del tid i drøftelserne om de grønlandske forhold.

Jeg kan sige, at jeg netop i går har haft besøg af formanden for landsrådet, der gjorde rede for, at den drøftelse, der på det område havde fundet sted i landsrådet, havde givet til resultat, at man i landsrådet var kommet til enighed om, at det endnu ikke var muligt at fremsætte noget forslag til ændring, endstige til afskaffelse af fødestedskriteriet. Jeg skal ikke nægte, at jeg

har hørt mange beklagelser over dette fødestedskriterium i den tid, jeg har været Grønlandsminister, men jeg kan også tilføje, at indtil i dag efter godt 2 års forløb er der endnu ikke kommet et menneske spadserende ind på mit kontor og har sagt: på den og den måde kan I klare en afløsning af fødestedskriteriet, uden at det får helt urimelige virkninger. Men det er desværre ofte en byld på det gode forhold imellem de grupper, der i Grønland er lønnet på så stærkt forskellig måde.

Dertil kommer, at man altid må huske, at handlingerne i landsrådet og i folketinget ikke er sammenfaldende, plus dette, at landsrådet har tradition for at underkaste love af den art to behandlinger, hvad der også har gjort det vanskeligt at følge med.

Der er både fra det ærede medlem hr. Ivar Nørgaards side, fra hr. Adam Møllers og fra hr. Enggaards side givet udtryk for ønsket om at se forholdene på stedet. Det er et ønske, der ofte udtales her i folketinget, når vi har med disse vigtige anliggender at gøre, og det er helt forståeligt, at mange mennesker sidder og føler sig usikre over for problemerne, fordi de ikke på samme måde, som når der er tale om forhold herhjemme, har haft lejlighed til på stedet at gøre sig bekendt med forholdene. Jeg skal ikke nægte, at jeg har haft det ønske, lige siden jeg blev Grønlandsminister, at søge at tilvejebringe en mulighed for, at efterhånden alle medlemmer af dette høje ting kunne komme op og se denne del af det danske rige. Nu er der temmelig mange medlemmer af folketinget, der har været deroppe, og der rejser hvert år nogle stykker derop. Naturligvis har de, der er eller i de senere år har været medlemmer af Grønlandsrådet, jo gentagne gange været i Grønland. I år skal finansudvalget derop. Der har været et par medlemmer deroppe fra landbrugsudvalget. Dertil kommer, at jeg har fået en henvendelse fra præsidiets og fører nogle forhandlinger i øjeblikket med præsidiets, om vi kunne finde en ordning, hvorefter det uden at blive helt uoverkommeligt kunne muliggøres, at medlemmerne af dette høje ting kunne komme til at aflægge et besøg i Grønland, og jeg håber, at det skal lykkes at finde frem til en fornuftig ordning på det.

Jeg er glad for, at det ærede medlem hr.

[Ministeren for Grønland.]

Adam Møller understregede den fordel, at vi nu har fået alle lærerne med i den nye normering, og kan bekræfte, at det er hensigten at tage konsekvensen af denne udvikling også i fremtiden.

Det ærede medlem hr. Rosing gjorde forskellige bemærkninger om tjenestemændenes forhold og det beklagelige i, at de ikke har en organisation, som kunne varetage deres interesser, men at de er for få til det; det er vel også besværligt, fordi de er så spredte, som de er. Jeg er nu ikke så sikker på, at det har spillet nogen nævneværdig rolle for tjenestemændenes vilkår i dette tilfælde, simpelt hen fordi der, foruden den almindelige goodwill over for arbejdet i Grønland, har hersket den tilstand det meste af tiden, at kvalificerede tjenestemænd har været en mangelvare på en række områder. Det er noget, der simpelt hen gør, at man må lønne således, at nogen vil påtage sig de funktioner, der er tale om. I øvrigt føres der forhandlinger f. eks. med handelscheferne om deres lønvilkår. Dette og andre spørgsmål, som det ærede medlem hr. Rosing har rejst, når det drejer sig om konkrete forhold og konkrete ønsker, som jeg forstår det ærede medlem hr. Rosing har, bl. a. med henblik på politibetjentene, egner sig nok bedst til en behandling i det udvalg, jeg forudsætter der nu bliver nedsat.

Ja, hermed vil jeg gerne takke alle ordførerne for den tilslutning, der er givet til forslaget.

Ivar Nørgaard: Jeg vil gerne takke ministeren for besvarelsen. Jeg blev ikke rigtig klar over, om ministeren ville træffe konkrete foranstaltninger til, at lønningsudvalget kunne komme derop, inden denne reform bliver forelagt os i folketinget til efteråret. Jeg har hørt, at der skulle eksistere en slags oversigt eller et skriftligt materiale, der lidt nærmere gik ind på disse særlige forhold med fødestedskriteriet og den slags, og det fremgik af den skriftlige fremsættelse, at der pågår et revisionsarbejde i øjeblikket; jeg forstår, at det må være ovre i Grønlandsministeriet, det finder sted. Da det drejede sig om tjenestemandsløvgivningen for det øvrige lands vedkommende, havde vi jo føling med det i tjenestemandskommissionen, hvor der var politiske re-

præsentanter, og jeg kunne derfor godt tænke mig at udbede mig et eventuelt materiale f. eks. til forelæggelse i lønningsudvalget. Jeg synes, det var rimeligt, når vi ikke på politisk hold følger arbejdet direkte, som man gjorde i tjenestemandskommissionen, at lønningsudvalget hen ad vejen kunne blive orienteret om, hvordan det lå, og hvilke problemer der var, inden vi til sin tid bliver stillet over for at skulle tage stilling til et færdigt forslag. Jeg mener, det under alle omstændigheder vil være en fordel for os til bedømmelse af dette, men jeg mener stadig, det også ville være rigtigt at sammenkæde det med et besøg på åstedet.

Ministeren for Grønland (A. C. Normann): Jeg ved ikke, om det bliver muligt — jeg har mine tvivl derom — at træffe et arrangement, hvorefter hele lønningsudvalget kunne komme til Grønland, inden vi skal tage stilling til lovforslaget i efteråret. Det er naturligvis ikke nogen fysisk umulighed at gennemføre det, men det vil være vanskeligt på grund af de trafikmuligheder, vi har for hånden, og de mange besøg, der er planlagt deroppe i den meget korte tid, hvor det er muligt at rejse under nogenlunde komfortable forhold i Grønland, hvis man skal rejse med skib. I det tidsrum, hvor der er størst sandsynlighed for, at flyvningen kan gennemføres regelmæssigt, så man ikke kommer til at vente alt for længe deroppe, er der i forvejen fyldt meget stærkt op, bl. a. fordi finansudvalget nu i sommer skal besøge Grønland. Men jeg vil gerne prøve at overveje, om der skulle være en mulighed for det. Der er jo også en del andre Grønlandslove, og fra en del af medlemmerne i de udvalg, der behandler Grønlandslovene — vi skal om et øjeblik behandle en, som måske ikke er af mindre vigtighed end denne — er der ofte udtalt ønske om at komme derop. Jeg ved ikke, om det ville være rigtigt at foretrække netop lønningsudvalget som det udvalg, der burde derop først. Men som sagt, vi taler i øjeblikket med folketingets præsidium om det, og jeg skal gerne have dette i tankerne også.

Med hensyn til fødestedskriteriet vil jeg gerne gøre det ærede medlem hr. Ivar Nørgaard og øvrige medlemmer i øvrigt, som måtte have glemt det, opmærksom på, at i

[Ministeren for Grønland.]

den store G 60-betænkning er der en grundig behandling af fødestedskriteriet og dets forudsætninger.

Jeg skal meget gerne undersøge i ministeriet, om vi er i stand til at forsyne lønningsudvalget med et sådant materiale, som det ærede medlem hr. Ivar Nørgaard her udtaler ønske om, vedrørende de korrektioner, der måtte være under planlægning. Jeg kan meget godt se, at det kunne være ønskeligt for lønningsudvalget at være orienteret så tidligt og så godt som muligt om sådanne forudsætninger. Nu skal jeg i ministeriet prøve at finde ud af, om vi kan være til nytte over for lønningsudvalget i den henseende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til lønningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.

(Lovforslaget (nr. 87) findes i tillæg A. sp. 1537, fremsættelsen i tidenden sp. 2355).

Tredje næstformand (From): Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

(Lovforslaget (nr. 88) findes i tillæg A. sp. 1551, fremsættelsen i tidenden sp. 2355).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ove Hansen: Til indledning vil jeg gerne sige, at mit parti kan medvirke til, at disse to lovforslag gennemføres. Her er tale om, synes jeg, en håndsrækning til det kommunale selvstyre på Grønland. Kommunalbestyrelserne får større beføjelser, de får større magt, end de hidtil har haft, og jeg synes, vi kan være glade for dette forslag. Når vi nu i det øvrige Danmark gennemfører en kommunalreform fra 1. april i år, er det tilfredsstillende at se, at man også giver kommunerne nye vilkår at arbejde under på Grønland; det bliver ganske vist ikke fra 1. april i år, men formentlig fra 1. januar 1971.

Selv om de kommunale forhold på Grønland og i det øvrige Danmark ikke kan sammenlignes, så er der dog visse ting, jeg gerne vil give udtryk for at vi er meget tilfredse med. Det gælder, at man nu i de kommunale råd på Grønland får bevillingsmyndigheden og magten; den har man ikke haft i det omfang, som vi kender her i Danmark. Nu skal det også erkendes, at visse opgaver løses og betales af staten. Kommunalbestyrelserne får altså et vist beløb at disponere over og råde over, og det beløb får de bevilget igennem landsrådet af de afgifter, som er pålagt varer, der indføres til Grønland. Jeg forstår, at man skal udarbejde et budget i kommunalrådene og sende det til landsrådet, som derefter tildele kommunerne det beløb, man mener kommunerne skal bruge i det kommende år. Jeg ser i lovforslaget, at det udgangspunkt, man skal anvende ved fordelingen af afgifterne, er befolkningstallet, indbyggertallet i de pågældende kommuner, og det er formentlig også det rigtige. Hvis det var den øvrige del af vort land, det drejede sig om, ville denne form efter min mening ikke være anvendelig, men jeg er klar over, at der er særlige forhold, der gør sig gældende på Grønland. Derfor tror jeg, vi kan medvirke til, at det bliver befolkningstallet, der bliver udgangspunkt for, hvor meget der